

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการสร้างและใช้หนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อแก้ไขปรับปรุงนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการเรียน ซึ่งมีขั้นตอนพอสรุปได้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออ่านประกอบ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านประกอบที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หนังสืออ่านประกอบ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านประกอบ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค

2. สรุปผลการวิจัย

1. หนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.26 / 88.22 สูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 ที่ตั้งไว้

2. หนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้เท่ากับ 0.8317 หมายความว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาได้สร้าง พัฒนาและใช้ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 83.17

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสือภาพการ์ตูนอ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$; $SD = 0.64$)

3. อภิปรายผล

ผลการวิจัยหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโศกภารา มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.26 / 88.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากการพัฒนาหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ผ่านขั้นตอนในการจัดทำอย่างมีระบบและมีขั้นตอนที่เหมาะสม โดยศึกษาจากหลักสูตร คู่มือครู เนื้อหา เทคนิควิธีการจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหนังสืออ่านประกอบ และได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะ ของอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย รวมทั้งผ่านก่อนนำไปทดลองสอนจริง ถือได้ว่าเป็นหนังสืออ่านประกอบที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนจริงได้ใน

โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของ สกินเนอร์ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการที่มนุษย์ตอบสนองต่อสิ่งเร้า และพฤติกรรมตอบสนองจะเข้มข้นขึ้นหากได้รับการได้รับการเสริมแรงที่เหมาะสม และงานวิจัยของผลการวิจัย บุญเทือง สิงห์สี (2533) สร้างหนังสืออ่านประกอบจากจาริต “ฮิต - 12” ของอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา โดยแต่งเป็นหนังสือร้อยกรองประกอบภาพ หลังจากให้นักเรียนอ่านหนังสือเล่มนี้แล้วนักเรียนชอบเพราะให้ความรู้แปลกใหม่ นอกจากนี้ยังช่วยเผยแพร่ และส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของจาริตประเพณีในท้องถิ่นของนักเรียนเอง สอดคล้องปราณี มงธรรมชาติ (2539) สร้างสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เรื่อง “จังหวัดสิงห์บุรีของเรา” กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เรื่อง “จังหวัดสิงห์บุรีของเรา” กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) คือ ประสิทธิภาพ 87.62 / 85.10 และสอดคล้องศักดิ์ชัย มหิทธิเทพ (2547) การสร้างหนังสืออ่านประกอบเรื่อง จังหวัดขอนแก่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมประกอบการเรียนของกลุ่มทดลองภาคสนาม มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแบบฝึกหัด เท่ากับ 76.68 และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 75.56 ซึ่งผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพการพัฒนาหนังสือที่กำหนดไว้ 75 / 75

จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 81.26 / 88.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. คำดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.8317 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนด้วยหนังสืออ่านประกอบ คิดเป็นร้อยละ 83.17 นั้นหมายความว่า นักเรียนเข้าใจในการศึกษาค้นคว้าด้วยหนังสืออ่านประกอบที่มีรูปเล่มที่ได้สัดส่วน มีการออกแบบ การเขียนภาพ การให้สี การจัดองค์ประกอบภาพ มีเนื้อหาแบบคำบรรยายและคำสนทนาของตัวการ์ตูนเหมาะสมและดึงดูดความสนใจให้กับเด็กเพื่อปลูกฝังคุณธรรมซึ่งเป็น สิ่งที่สำคัญมาก เด็กเกิดทักษะในการอ่านสามารถอ่านหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดแล้ว แดกจนเพื่อลับสมอง และส่งเสริมเชาว์ปัญญาของเด็ก (จินตนา ไบกาชุยี. 2542 : 8 - 9) กล่าวถึง และยังช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลินสนองความต้องการของวัยเด็กเช่น การ์ตูน เด็กเล็กจะ

ซึ่งชอบการ์ตูนมาก โดยเฉพาะการ์ตูนตลก และการ์ตูนนิทานช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็กช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันน่าพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก คุณธรรมที่แทรกแอบแฝงอยู่ในเนื้อหาเรื่องราวที่สนุกสนาน มีส่วนปลูกฝังส่งเสริมนิสัยที่ดีให้บังเกิดแก่เด็กช่วยให้เด็กรู้จักเลือกอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง และเกิดนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งดำรงนิสัยรักการอ่านให้อยู่ตลอดชีวิต ซึ่งจะอำนวยประโยชน์ต่อเด็กมากในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ช่วยทดแทนความรู้สึกของเด็ก ที่ขาดหายไป เช่นขาดความรัก ความว่าห่วย มีปมด้อยหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องผ่อนคลายความเครียดของเด็ก และตอบสนองความต้องการภายในของเด็กได้ ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายกับสภาพการเรียนเหมือนกับหนังสือเรียนแบบปกติสำหรับหนังสืออ่านประกอบถือเป็นสื่อนวัตกรรมประเภทหนึ่ง ที่นำมาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะหนังสืออ่านประกอบ นอกจากจะให้ความบันเทิงหลายประการ ยังมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง หนังสืออ่านประกอบมีคุณค่าต่อการสอน คือ ความสามารถในการสร้างความสนใจ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในวงการนักการศึกษาว่าความสนใจเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ และหนังสืออ่านประกอบถือเป็นสิ่งเร้าความสนใจที่สำคัญในการเรียนการสอนนอกจากนี้ Fusco (1983 อ้างถึงใน สมถวิล พงษ์เกต, 2538) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการตามระดับการเรียนรู้และปฏิบัติการตอบสนองต่อวรรณกรรมของเด็ก โดยใช้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจาก Sorchman Wadin River middle school ให้นักเรียนอ่านหนังสือที่คัดเลือกไว้แล้วอย่างอิสระ แล้วนำหนังสือที่เลือกอ่านมาวิเคราะห์ด้วยแบบวิเคราะห์วรรณกรรม เพื่อการศึกษาและหลังจากที่เก็บข้อมูลแล้ว พบว่าพัฒนาการรับรู้ของนักเรียนจากการอ่านวรรณกรรมนั้นขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาของนักเรียนด้วยสอดคล้องกับ สมถวิล พงษ์เกต (2538) สร้างหนังสืออ่านประกอบ เรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นศรีสะเกษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ประสิทธิภาพของหนังสืออยู่ในระดับใช้ได้

3. นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากหนังสืออ่านประกอบจัดการเรียนการสอนนักเรียนประเภทต่างกันได้เป็นรายบุคคล และทำให้ช่วยการสอนได้ดีขึ้นตามความสามารถ

ของนักเรียน ยังช่วยส่งเสริมให้เด็กเป็นคนช่างซักถามตามประสาเด็กที่เขาขี้สงสัย (Thomdike, 1941. pp. 110 - 113) ในปัจจุบันนี้ความคิดเป็นของคนทั่วไปของนักจิตวิทยา และนักการศึกษาต่าง ๆ เห็นว่า การรู้ตนเป็นที่มั่งคั่งค่าทางการศึกษาแต่ต้องเป็นการรู้ตนที่มีคุณลักษณะที่ดี คุณค่าของการรู้ตนในสภาพความเป็นจริงแล้ว จะสามารถช่วยให้เกิดความเข้าใจ และช่วยเร้าความตั้งใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าจะได้นำเอาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ยากเป็นนามธรรม (Abstract) มากมาเขียนเป็นการรู้ตนก็สามารถถ่ายทอดสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม (Concrete) และสอดคล้องกับ อัจฉริยะ กงเจริญเขตต์ (2540) สร้างหนังสืออ่านประกอบวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญประเมินประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบอยู่ในระดับดี ส่วนครูผู้สอน ประเมินประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบอยู่ในระดับดีมาก หนังสืออ่านประกอบวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีประสิทธิภาพ 87 / 83.25 และ 85.50 / 83.25 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อหนังสืออ่านประกอบอยู่ในระดับดีมาก

จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.40$, $SD = 0.64$) มีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากหนังสือนี้มีคำชี้แจง ประกอบที่กะทัดรัด ที่ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ และมีการเสริมแรงให้กับนักเรียน มีรูปเล่มกะทัดรัด จับถือได้สะดวก เร้าความสนใจใช้เวลาอ่านทำความเข้าใจระยะเวลาสั้น ๆ คิดได้เร็วและสนุก มีภาพประกอบน่าสนใจ และหนังสือนี้ นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบท้ายเล่มได้เลย สุรพล เย็นเจริญ (2543 : 6), สุภศิริ โสมาเกตู (2544) ความพึงพอใจสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความสบายใจเมื่อได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมายความรู้สึกลึกซึ้ง หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงาน หรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจ ในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความพึงพอใจ ชอบใจ ในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จและสอดคล้องกับผลการวิจัย Fusco (1983 อ้างถึงใน สมถวิล พงษ์เกต , 2538) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการตามระดับการเรียนรู้

และปฏิกริยาตอบสนองต่อวรรณกรรมของเด็ก โดยใช้ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจาก Sorchman Wadin River middle school ให้นักเรียนอ่านหนังสือที่คัดเลือกไว้แล้วอย่างอิสระ แล้วนำหนังสือที่เลือกอ่านมาวิเคราะห์ด้วยแบบวิเคราะห์วรรณกรรม เพื่อการศึกษาและหลังจากที่เก็บข้อมูลแล้ว พบว่า การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนจากการอ่านวรรณกรรมนั้นขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาของนักเรียนด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพอใจอยู่ในระดับมาก

4. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ไปใช้สอนนักเรียนได้ทันที

1.2 ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนให้ครูผู้สอน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรับปรุงพัฒนาหนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างพอเพียง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับวิธีสอนแบบอื่น ๆ เพื่อหาความแตกต่าง

2.2 ควรมีการทำหนังสืออ่านประกอบ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และหาประสิทธิภาพในเนื้อหาเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาถึงตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียนโดยใช้หนังสืออ่านประกอบ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เช่น ความคงทนทางการเรียน หรือความสามารถทางการเรียนรู้อื่น ๆ